

Maria Joczowa

"Optymizm i pesymizm polski. Studia z historii kultury", Ignacy Chrzanowski, Warszawa 1971 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/42, 198

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ CHRZANOWSKI Ignacy: O literaturze polskiej. Wyboru dokonał Andrzej Biernacki. PWN. Warszawa 1971 s.533, nlb. 3, tabl. 1, portr., bibliogr., zł 75,-

Pierwszy tom serii wydawniczej, ktorej celem jest "przypomnienie współczesnym klasyków polskiej krytyki i historiografii literackiej". Studia i artykuły, względnie fragmenty większych prac, zamieszczone w tej książce, były, z niewielu wyjątkami, drukowane najpierw w czasopismach, a następnie publikowane w tomach: "Studia i szkice literackie"/1939/, "Literatura a naród" /1935/, "Wśród zagadnień, książek i ludzi" /1922/, względnie stanowią wyjątki z monografii: "Marcin Bielski" /1926/ i "O komediach Aleksandra Fredry"/1917/. Wybor studiów, otwarty słynnym wykładem "O literaturze polskiej", wygłoszonym przy objęciu katedry w UJ, a zakończony artykułami wspomnieniowymi o Nehringu, Chmielowskim i Tretiaku, zawiera m.in. rozprawy o Reju, o poezji stanisławowskiej, o "Odzie do młodości" i o poezji Krasinskiego. Książka nie posiada indeksu.

BF/42

M.J.

/II/ CHRZANOWSKI Ignacy: Optymizm i pesymizm polski. Studia z historii kultury. /Wybór: Andrzej Biernacki/. PWN. Warszawa 1971 s. 482, nlb. 2, tabl.1, portr., zł 75,-

Podział na studia literackie i studia o kulturze nie zawsze daje się przeprowadzić dostatecznie precyzyjnie w zastosowaniu do pism uczonego, który, według słów Stanisława Pigonia, "literaturę uważał zawsze za jeden z przejawów kultury duchowej narodu w ogóle". Rozprawy zamieszczone w tym tomie mogłyby w znacznej części znaleźć się w tomie "O literaturze polskiej". Dotyczy to przede wszystkim studiów z epoki romantyzmu. Wybrane rozprawy, obejmujące tematycznie zasięg od średniowiecza do romantyzmu, a dalej - do czasów uczonego współczesnych, przedstawiają Chrzanowskiego koncepcję historycznego rozwoju idei narodowości w świadomości Polaków oraz jego zapatrywania na podstawy narodowej ideologii.

Tom obejmuje przedruki z wymienionych już przy studiach o literaturze wydań zbiorowych, a także z książek: "Z epoki romantyzmu" /1918/, "Około wychowania narodowego"/1932/, "Okruchy literackie" /1903/, a studium "Osobowość Krasiniego" jest rozdziałem z nie wydanej monografii poety. Tu również brak indeksu.

BF/42

M.J.